

Bestuurlijk bericht coronavirus (COVID-19) Zaanstreek-Waterland

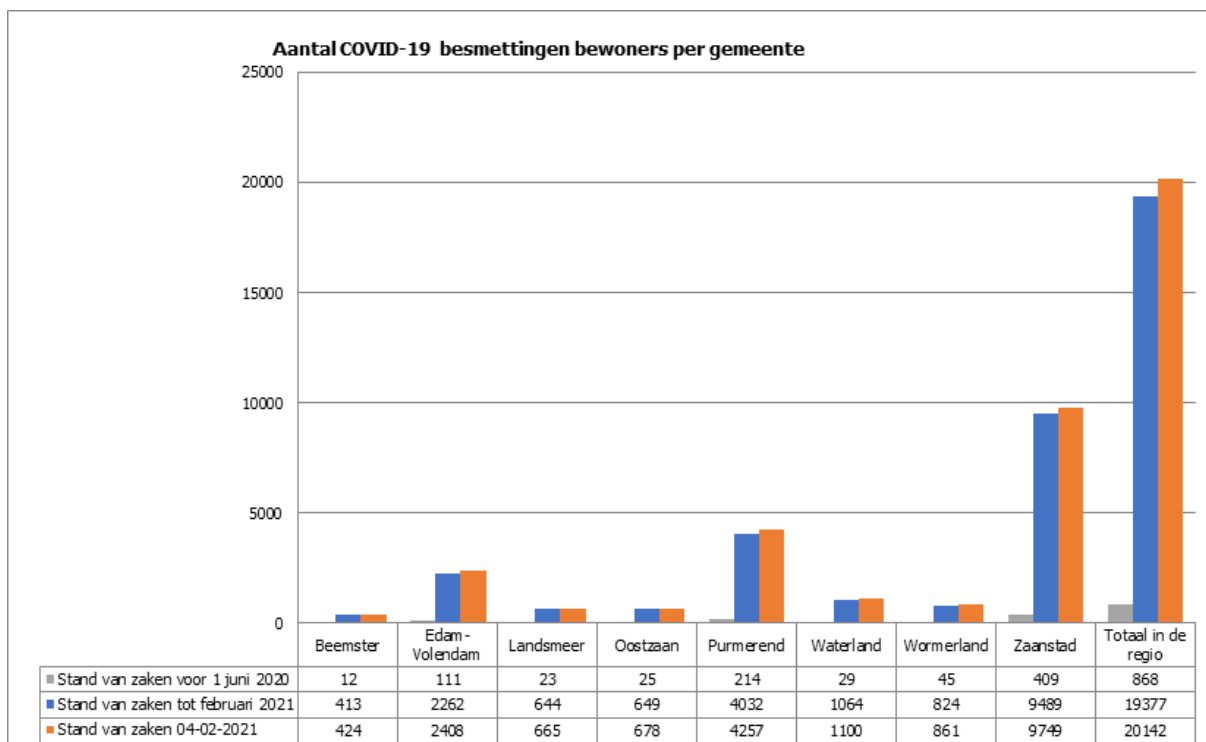
Nummer 5, 5 februari 2021

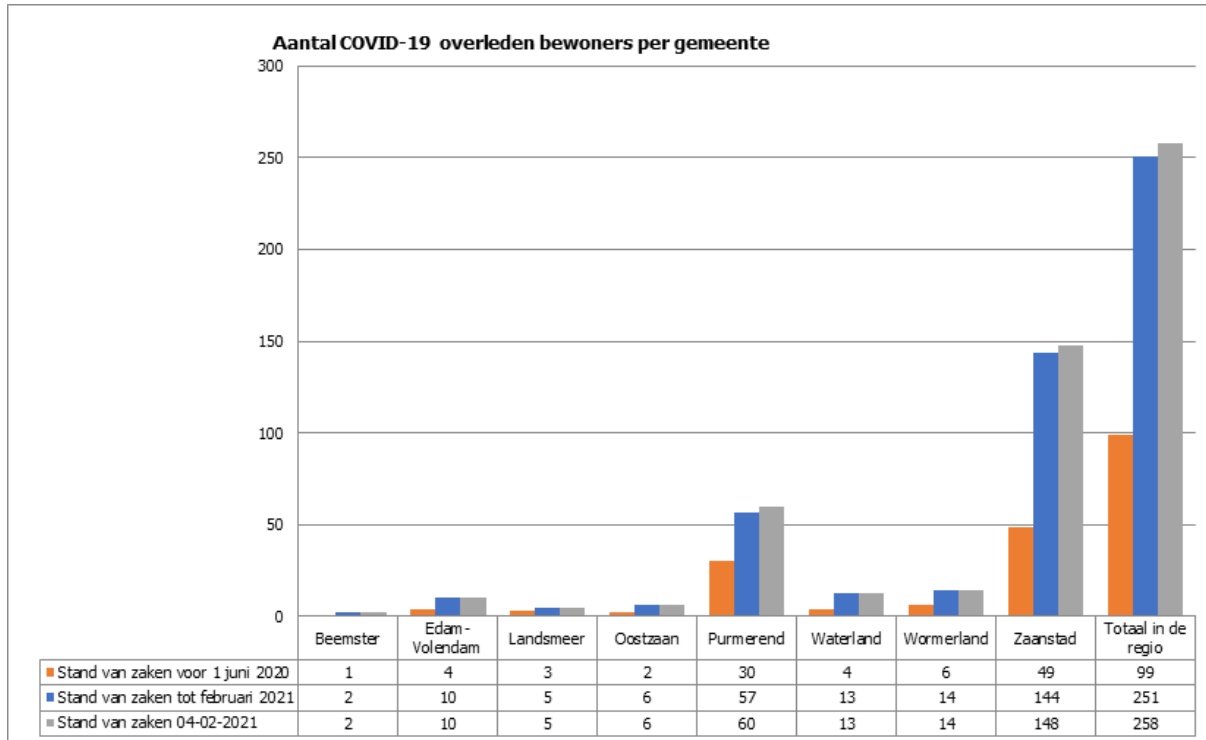
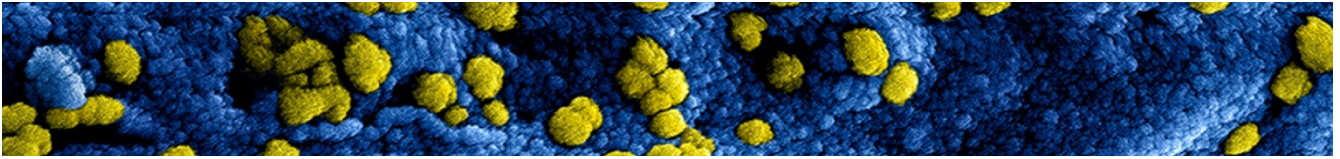
Bestemd voor de leden van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio en het Algemeen Bestuur van de GGD.

Voor u ligt de bestuurlijke nieuwsbrief coronavirus (COVID-19). Met deze nieuwsbrief houden wij u wekelijks op de hoogte van de landelijke en regionale aanpak van het coronavirus. Deze nieuwsbrief wordt ontwikkeld door GGD Zaanstreek-Waterland en Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. U kunt deze nieuwsbrief ook gebruiken om uw gemeenteraad te informeren. Mocht u vragen hebben naar aanleiding van deze nieuwsbrief, mail dan naar IM@vrzw.nl

Continuïteit en schaarste

In totaal 20142 vastgestelde besmettingen in regio Zaanstreek-Waterland. Stand op 4 februari per gemeente:

Wat zeggen deze cijfers?

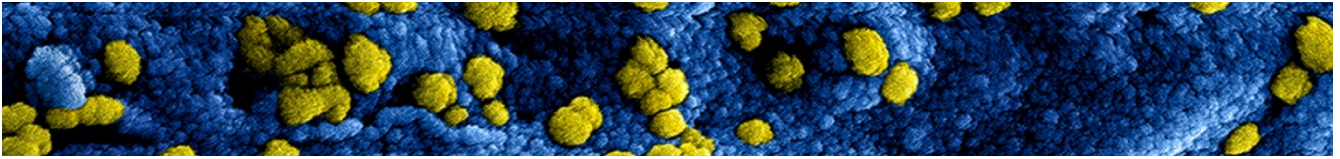
Deze cijfers betreffen slechts de vastgestelde infecties. Uit ons [panelonderzoek](#) blijkt dat slechts 50% van de mensen met klachten zich laat testen. Daarom is het aantal besmettingen in werkelijkheid waarschijnlijk hoger.

Zaanstreek-Waterland staat momenteel op plek 3 van de regio's met het hoogste aantal positief geteste mensen per 100.000 inwoners. Onze regio is een relatief kleine regio en daardoor kunnen afwijkingen (stijgingen of dalingen) per 100.000 snel zichtbaar zijn en verschuivingen geven in de ranking.

Landelijk is een daling in het aantal vastgestelde besmettingen te zien van 20% vergeleken met een week eerder. In onze regio zien we een (lichte) daling van het aantal besmettingen in alle gemeenten. In de afgelopen weken kent het aantal besmettingen in onze regio een wisselend beloop: een duidelijk dalende trend is helaas nog niet zichtbaar. Besmettingen vinden het vaakst plaats in de thuisituatie (63%), werksituatie (18%) en bezoek thuis (17%). In de afgelopen week werden meerdere besmettingsclusters geconstateerd in niet-zorgerelateerde werksituaties en kerken.

Leeftijd

In onze regio zien we in bijna alle leeftijdsgroepen een daling van het aantal besmettingen. In de leeftijdsgroepen 60 t/m 74 is zelfs sprake van meer dan een halvering van het aantal besmettingen ten opzichte van een week eerder. In de leeftijdsgroep 20-29 bleef het aantal besmettingen min of meer gelijk. De leeftjidsverdeling in % van het totaal aantal gemelde besmettingen in de regio is als volgt:

	Week 27 jan tot 3 feb	Week 20 tot 27 jan
0-19 jaar*	10%	11%
20-29 jaar	17%	14%
30-39 jaar	14%	14%
40-49 jaar	15%	15%
50-59 jaar	21%	21%
60+	23%	26%

*In de leeftijdsgroep 0-19 jaar zijn de meeste besmettingen in de leeftijd van 10 t/m 19 jaar.

Ziekenhuisopnames

Het aantal opgenomen COVID-19 patiënten in ziekenhuizen in regio Zaanstreek-Waterland op 4 februari om 14 uur:

	IC	Kliniek
Dijklander Purmerend/Hoorn	8	20
Zaans Medisch Centrum	3	14

Bron: ROAZ

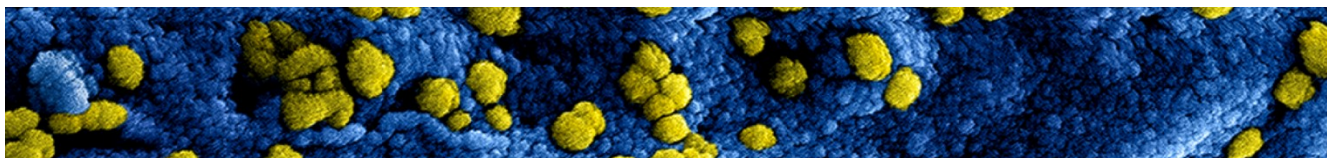
De opgenomen COVID-19 patiënten in de regionale ziekenhuizen betreffen zowel inwoners van de regio Zaanstreek-Waterland als inwoners van andere regio's. In de week van 28 januari t/m 3 februari zijn 11 inwoners van de regio Zaanstreek-Waterland met een COVID-19 besmetting in een ziekenhuis opgenomen. Dat kan ook in een ziekenhuis buiten de regio zijn. De verdeling per gemeente is als volgt:

	Week 28 jan t/m 3 feb
Beemster	0
Edam-Volendam	3
Landsmeer	0
Oostzaan	0
Purmerend	3
Waterland	0
Wormerland	0
Zaanstad	5
Totaal regio	11

Bron: RIVM

Testen en bron- en contactonderzoek

In onderstaande overzicht staat het aantal afgenomen testen in onze regio per teststraat en in totaal van de afgelopen week. In de testuitslagen zit maximaal 48 uur vertraging. Hierdoor kunt u dit aantal niet relateren aan het totaal aantal positief geteste personen.

Testen uitgevoerd door de GGD	28-01 t/m 03-02-2021	Totaal uitgevoerd vanaf 01-06-2020
Aantal geteste personen in teststraat Purmerend	1358	59709
Aantal geteste personen in teststraat Zaandam	1035	67787
Aantal geteste personen in teststraat Volendam	0	3749
Aantal geteste personen in teststraat Wormerveer	655	10664
Aantal Prioriteit bemonstering	246	6272
Aantal geteste personen in teststraten	3294	148181
Aantal thuish testen	55	1021
Testbus Zaandam (vanaf 6/1/21)	100	496
Testbus Volendam (vanaf 4/1/21)	415	1956
Totaal aantal testen	3864	151654

Het percentage positieve uitslagen uit de GGD teststraten was afgelopen week 15,9%. De landelijke afnemende trend van het aantal afgenomen testen, zette zich verder door. Dit kan onder meer met de lage testbereidheid te maken hebben. Er lieten zich in de afgelopen week in onze regio 18% minder mensen testen in de reguliere teststraten dan een week eerder. Ook als we kijken naar het totaal van teststraten en testbussen dan gaat het om 18 % minder testen dan vorige week. 49% van de teststraatcapaciteit werd niet gebruikt. De aanwezigheid van de testbussen kan een iets vertekend beeld veroorzaken. Waarschijnlijk zou een deel van de mensen, die zich liet testen in de testbussen, normaal gesproken in een teststraat zijn getest.

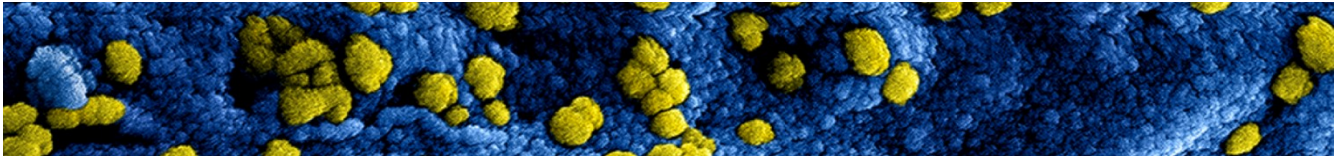
Het aantal afgenomen testen blijft al geruime tijd achter bij de beschikbare capaciteit. Daarom zijn er sinds maandag 18 januari minder afspraakmogelijkheden opengesteld, maar nog altijd ruim voldoende om snel terecht te kunnen voor een afspraak; vandaag een afspraak maken betekent vandaag of morgen testen. De GGD monitort dagelijks het aantal ingeplande testen voor de dagen erna en kan bij oplopende aantallen de capaciteit heel snel opnieuw opschalen

Vanwege de verwachte weersomstandigheden, stoppen de testbussen in Volendam (Edam-Volendam) en Poelenburg (Zaanstad) een dag eerder dan gepland. De laatste testdag is zaterdag 6 februari. Als de weersomstandigheden het toelaten, keert in Volendam de testbus in de week van 15 februari terug. De testbus in Poelenburg keert niet terug. Gezien de zeer beperkte opkomst is langere inzet niet haalbaar.

Dagelijkse reguliere capaciteit teststraten Zaanstreek-Waterland sinds 18 januari (op werkdagen)

Zaandam	350
Purmerend	350
Wormerveer	300 (alleen op doordeweekse dagen geopend)
Totaal	1000

Nu de scholen in het primair onderwijs vanaf 8 februari weer open gaan, kan onderwijzend personeel zich weer met voorrang laten testen bij de teststraten. Hierbij geldt dat wanneer zij zich laten testen in de ochtend, zij de uitslag in de avond ontvangen. Ook personeel van kinderdagverblijven komen hiervoor in aanmerking. Onderwijspersoneel en leerlingen die in nauw contact zijn geweest met iemand die besmet is met het coronavirus gaan 5 dagen in quarantaine. Na deze 5 dagen kunnen zij zich laten testen. Dit is vrijwillig. Personeel of leerlingen die zich niet laten testen moeten nog 5 dagen langer in quarantaine blijven. Kinderen worden getest met de reguliere PCR-test; de keel- en neusswab.

De sabbelttest is niet succesvol gebleken en de blaastest wordt alleen uitgevoerd bij mensen vanaf 18 jaar. In de week van 8 februari wordt op de eerste locaties in Nederland gestart met sneltesten voor onderwijspersoneel met klachten of voor leraren die in contact zijn geweest met een besmet persoon. De inzet is om binnen 3 maanden een landelijk aanbod van sneltesten voor leraren te realiseren.

Volledig bron- en contactonderzoek zonder monitoring

De GGD voert het bron- en contactonderzoek nog steeds volledig uit, maar zonder monitoring. Dit houdt in, dat de GGD de personen die besmet zijn met het coronavirus niet belt op de zevende dag na de eerste ziekte dag. De GGD belt ook niet meer de contacten van de besmette persoon op dag vijf en dag tien van de quarantaine. Deze personen krijgen duidelijke instructies mee, zowel mondeling als schriftelijk. De GGD krijgt dagelijks 700 uur landelijke ondersteuning. Meer landelijk ondersteuning is op dit moment niet mogelijk. De meeste besmettingen vinden plaats op het werk, van bezoek en binnen het gezin.

Vaccinaties Zaanstreek-Waterland

De GGD is deze week gestart met het vaccineren van inwoners in de leeftijdsgroep 85+. Tegelijkertijd vaccineert de GGD nog steeds mensen in de leeftijd van 90+, het zorgpersoneel van verpleeghuizen, verzorgingshuizen en thuiszorgorganisaties. Na deze zorgmedewerkers zijn de medewerkers van de gehandicaptenzorg, wijkverpleging en Wmo-ondersteuning aan de beurt voor een vaccinatie. Het vaccineren gebeurt zeven dagen per week van 8.00 uur tot 20.00 uur. Sinds 1 februari vaccineert de GGD 600 mensen per dag.

Op 4 februari werd bekend dat GGD'en meer vaccins ter beschikking krijgen, waardoor landelijk 140.000 ouderen eerder hun eerste prik krijgen dan voorzien. Hierdoor ontvangen ouderen vanaf 80 jaar vanaf 5 februari een uitnodiging om gevaccineerd te worden. De GGD roept mensen die een uitnodigingsbrief van het RIVM ontvangen op zo snel mogelijk een afspraak te maken via het landelijke telefoonnummer, zodat de beschikbare capaciteit direct volledig kan worden gebruikt.

	Aantal vaccinaties gezet in week 28-01-2021 t/m 03-02-2021	Aantal vaccinaties gezet in totaal
Aantal vaccinaties door GGD Zaanstreek-Waterland*	2952	6957

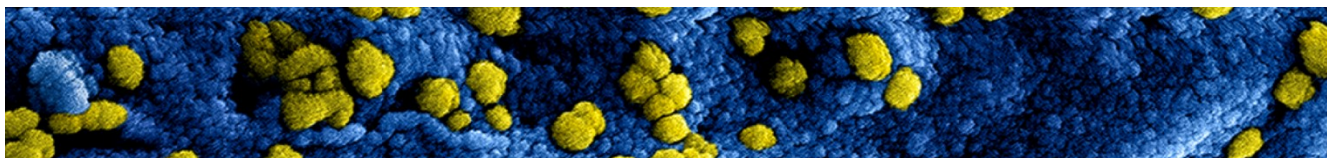
* Het gaat hier zowel om de 1^e prik als de 2^e (herhaal)prik.

Maatregelen rond weersverwachting in teststraten en vaccinatielocatie

De verwachting is dat het in de nacht van zaterdag op zondag langdurig begint te sneeuwen en dat de sneeuwval zondag aanhoudt. Dit, in combinatie met harde wind en vorst, levert mogelijk logistieke problemen op voor mensen die op zondagochtend de vaccinatielocatie of een testlocatie moeten bereiken. Het vroeg starten met vaccineren en testen op zondag brengt het risico met zich mee dat als de situatie heel extreem is, daar in de ochtend niet meer op geanticipeerd kan worden. De GGD heeft daarom besloten de dienstverlening zondag als volgt aan te passen:

Vaccineren

Vaccineren in De Beuk, Purmerend: alle mensen die op zondagochtend tussen 08.00 en 11.30 uur een afspraak gepland hebben staan worden gebeld met de vraag om hun afspraak te verplaatsen naar een tijdstip tussen 11.30 en 17.00 uur op dezelfde dag. Voor mensen die de GGD niet kan

bereiken en voor mensen die toch heel graag hun afspraak laten staan blijft er één priklijn beschikbaar in de ochtend. Mensen die in de loop van zondag een afspraak hebben en het door het weer liever niet willen komen, hebben dan ook nog voldoende tijd om hierover contact op te nemen. Om opstoppingen op de vaccinatie locatie te voorkomen, bijvoorbeeld omdat mensen te vroeg of te laat komen, wordt meer personeel ingezet. Zo wordt de doorstroom van mensen optimaal bevorderd.

Testen

De teststraten in Purmerend en in Zaandam zijn zondag en maandag vanaf 11.30 uur open. De teststraat in Wormereer opent maandag ook vanaf 11.30 uur. In Purmerend vindt het voorrangstesten voor zorg- en onderwijspersoneel plaats tussen 10.30 en 11.30 uur. De uitslag krijgen zij gewoon dezelfde avond.

Rond de vaccinatie- en testlocaties zorgen de gemeenten voor gladheidsbestrijding (strooien) en sneeuwruimen. Ook is er zout op alle locaties. De GGD zet extra hosts in bij de vaccinatie locatie om mensen te begeleiden vanuit de parkeergarages, bij de liften en trappen.

Datadiefstal van persoonsgegevens

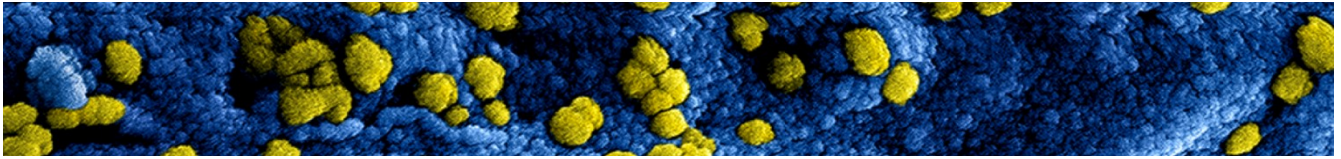
De afgelopen week is er veel gesproken, geschreven en gespeculeerd over de gestolen data uit de GGD-systemen. Veel vragen gaan over de mogelijkheid tot inzage of verwijdering van (persoons)gegevens.

Mensen kunnen op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) bij de GGD waar zij getest of gevaccineerd zijn een verzoek doen tot het verwijderen van hun persoonsgegevens. Vanuit GGD GHOR Nederland wordt op dit moment gewerkt aan de precieze invulling van het recht op gegevensverwijdering en de procedure die daarvoor ingericht wordt. Zo wordt bijvoorbeeld uitgezocht welke gegevens in welke gevallen en met inachtneming van welke termijnen verwijderd mogen, dan wel moeten, worden. Naast de AVG moet de GGD bijvoorbeeld ook voldoen aan de Wet Publieke Gezondheid (Wpg), die onder andere eisen stelt aan de bewaartermijn van medische gegevens.

De GGD begrijpt heel goed dat de datadiefstal het vertrouwen van mensen kan hebben geschaad en wil daarom iedereen zo goed en snel mogelijk helpen bij hun vraag, verzoek of klacht. Er is een zeer uitgebreide [lijst van vragen en antwoorden](#) beschikbaar. Voor vragen die hierin niet beantwoord worden is er een landelijk informatienummer geopend. Het nummer is: 085-1308226 en is dagelijks bereikbaar van 9:00 tot 21:00 uur. Inwoners van Zaanstreek-Waterland die vragen hebben over de datalek of die een klacht willen indienen over de manier waarop de GGD met persoonsgegevens omgaat, ook contact opnemen met de klachtenfunctionaris van de GGD via klacht@ggdzw.nl.

Regionaal panelonderzoek: minder vertrouwen in vaccin, meer bereidheid tot volgen maatregelen

Inwoners in de regio hebben, vergeleken met landelijke cijfers, minder vertrouwen in het vaccin en zijn minder bereid om zich te laten vaccineren. Dat blijkt uit het meest recente [panelonderzoek van de GGD](#) in de regio, gehouden tussen 30 december 2020 en 3 januari 2021. Gevoelens van stress en eenzaamheid zijn in deze periode niet toegenomen, toch voelen veel inwoners zich nog steeds gestrest (57%) en/of eenzaam (60%). Een positieve uitkomst is dat inwoners meer bereid zijn om zich aan de maatregelen te houden dan een maand eerder. Dit kan een positief effect hebben op de vermindering van het aantal besmettingen in de regio. In totaal vulden 691 panelleden en inwoners de vragenlijst in. De resultaten zijn vergeleken met de resultaten van het panelonderzoek in november en met landelijk onderzoek van het RIVM.

Landelijk meer dan 200 chatgesprekken met Veilig Thuis in de avonduren

De Veilig Thuis-organisaties hebben in de afgelopen week alleen al in de avonduren meer dan 200 keer gechat met mensen die advies vroegen over huiselijk geweld en kindermishandeling. Om tijdens de avondklok ook 's avonds goed bereikbaar te zijn heeft Veilig Thuis haar chatmogelijkheid op werkdagen tijdelijk uitgebreid tot 10 uur 's avonds. Normaal is de chat open van 9 tot 5 uur. Het totaal aantal chats in de afgelopen week was rond de 550, terwijl er gemiddeld per week zo'n 350 chatgesprekken zijn. Deze cijfers laten zien dat de verruiming van de chat in deze tijd van coronamaatregelen en avondklok duidelijk in een behoefte voorziet. Veilig Thuis Zaanstreek-Waterland is sinds het ingaan van de avondklok ook al enkele keren gebeld door inwoners die problemen hebben door een jongere of partner die zich niet aan de avondklok wil houden. Dat geeft spanningen waardoor men contact zoekt met VT.

Slachtoffers, omstanders en plegers van huiselijk geweld en kindermishandeling kunnen in ieder geval nog tot en met 9 februari tijdens werkdagen van 09.00 uur tot 22.00 uur chatten met een medewerker van Veilig Thuis. De chat is te bereiken via <https://www.veiligthuiszw.nl/>. Het landelijke telefoonnummer 0800-2000 is 24 uur per dag, 7 dagen in de week bereikbaar.

Bestuur en beleid

Terugkoppeling veiligheidsberaad (VB) en Regionaal Beleidsteam (RBT)

Veiligheidsberaad 1 en 3 februari

Maatregelen na 9 februari

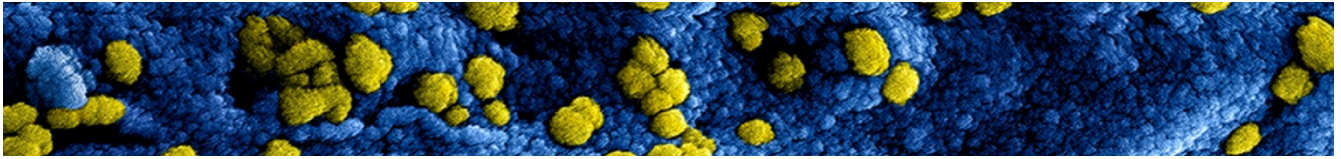
Het VB is in haar vergadering geïnformeerd over het maatregelenpakket na 9 februari. Er is een toelichting geven door de betrokken ministers. Het VB heeft aandacht gevraagd voor duidelijkheid en voor perspectief. De ministers hebben hier kennis van genomen.

Existrategie, routekaart en inschalingsystematiek

Met de minister van VWS is gesproken over de exitstrategie, de inschalingsystematiek en de routekaart. De documenten geven een beeld bij de wijze waarop het kabinet "de weg uit de crisis" vorm geeft. Vanuit het VB is aangegeven dat de tijd om te reageren geen recht doet aan de zwaarte en het belang van dit vraagstuk. De minister heeft kennis genomen van de bezwaren en adviezen van het VB. De definitieve documenten zijn inmiddels beschikbaar via de website van de Rijksoverheid.

Kamerbrief inzet leger voor handhaving openbare orde,

De brief gaat in op de mogelijkheden die er zijn op het gebied van handhaving en de rol van het leger hierin. De Politie is onder de huidige omstandigheden met de bijstand van de ME-pelotons door de KMar in staat het geweld te beteugelen en de openbare orde te herstellen. Bijstand voor handhavend optreden door overige onderdelen van de krijgsmacht is thans niet aan de orde.

Vaccinatiestrategie

De minister heeft uitleg gegeven over de vaccinatiestrategie en aangegeven dat deze voor alsnog gehandhaafd blijft. De adviezen van de Gezondheidsraad zijn hierin leidend.

OMT-advies inzake demonstraties en gezondheidsrisico

Op 3 februari was een extra vergadering van het VB. Op de agenda stond een advies van het OMT inzake demonstraties en gezondheidsrisico's. Er is afgesproken dat dit vraagstuk op 8 februari nogmaals op de agenda komt, waarbij ook gekeken wordt naar wat dit betekent voor het bevoegd gezag.

Extra Veiligheidsberaad 5 februari

Op vrijdag 5 februari heeft een extra Veiligheidsberaad plaatsgevonden inzake het flankerende beleid, met als doel het beperken van structurele schade om de samenleving door deze crisis heen te helpen, en mogelijk het repareren van schade. Hierbij is specifiek de aandacht voor werkgelegenheid en bestaanszekerheid, het beschermen van kwetsbare groepen, en het vermijden van nieuwe kwetsbare groepen. In een volgende nieuwsbrief zullen wij u nader informeren wat hierover is afgesproken.

Regionaal Beleidsteam 4 februari

Landelijke ontwikkelingen & (bestuurlijke) handhaving

Het RBT was grotendeels informierend van aard. Er is stilgestaan bij de landelijke ontwikkelingen, waaronder de maatregelen na 9 februari en de protesten in onder andere Amsterdam. Daarnaast heeft de voorzitter een terugkoppeling gegeven van de vergadering van het VB. De operationeel Leider (OL) een toelichting gegeven op de tweewekelijkse rapportage over de bestuurlijke handhavingcijfers binnen onze regio. Door de politie is een toelichting gegeven op de brief waarin aangegeven wordt dat de landelijke opschaling naar aanleiding van de rellen, op dit moment niet meer nodig is. Daarbij is aangegeven dat als de situatie dat vraagt, er weer opgeschaald wordt.

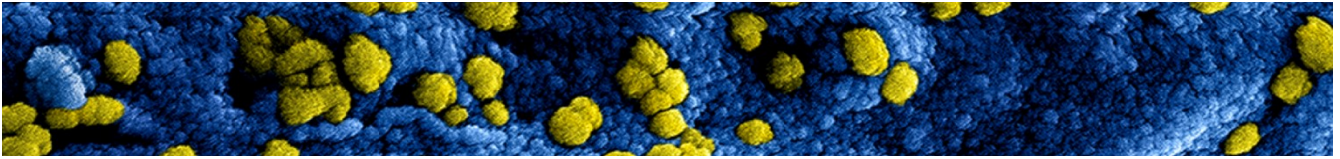
Vaccineren

Het RBT is meegenomen in de voortgang voor wat betreft de veiligheid rondom de regionale vaccinatielocaties. Zo wordt er met prioriteit gewerkt aan het veiligheidsplan van vaccinatielocatie "De Koog", de tweede grootschalige vaccinatielocatie binnen regio Zaanstreek-Waterland. Ook wordt er gewerkt aan een tweetal producten die betrekking hebben op de veiligheid voor vaccinatielocaties waar geen mensen van buitenaf gevaccineerd worden, maar alleen eigen bewoners door eigen medisch personeel (zoals verzorgingshuizen) en voor kleinschalige locaties waar mensen alleen voor vaccinatie komen (bijvoorbeeld huisartsenpraktijken).

In het RBT van 11 februari zal de DPG uitgebreid stil staan bij het thema "Vaccineren".

Testen tijdens de verkiezingen

De GGD heeft een advies geformuleerd aangaande het testen van "personeel" van de stembureaus tijdens de opkomende verkiezingen. De GGD heeft aangegeven dit advies via het Intergemeentelijk Team (IGT-C) te delen met de gemeenten.

Voortgang evaluatie crisisorganisatie COT

Het COT is gevraagd om een evaluatie van de regionale crisisorganisatie Corona uit te voeren. De leden van het BT zijn meegenomen in de voortgang van het proces. Het proces bestaat uit interviews met een deel van de betrokkenen, een enquête en ten slotte een tweetal leertafels. Het proces loopt volgens planning. Dit moet resulteren in een eindrapport welke half maart opgeleverd wordt.

Mogelijk extreem weer op komst

Tot slot is er gesproken over mogelijk extreem weer. Aanstaaende maandag in het ROT-C worden de effecten en vraagstukken hierover besproken, na inventarisatie van de kolommen. De leden van het BT vragen om eventuele knelpunten zo snel als mogelijk te delen. Burgemeesters willen een advies met betrekking tot het openstellen van lokale schaatsbanen en schaatstochten en de mogelijke toeloop van recreanten.

Wij gaan er vanuit u met dit bericht voldoende te informeren. We houden u zo regelmatig op de hoogte van de stand van zaken rond de aangepaste maatregelen

Met vriendelijke groet,

H. Raasing
Directeur Veiligheidsregio

mr. F.H.J. Strijthagen
Directeur Publieke Gezondheid